

GOVERNMENT DIPLOMA IN CO-OPERATION AND ACCOUNTANCY

Wednesday, 29th May 2019

(Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.)

(Maximum Marks - 100)

CO-OPERATIVE BANKING AND CREDIT SOCIETIES

PAPER - VI

(Version - English and Marathi)

- N. B. :** (1) Attempt all questions.
(2) Figures to the right indicate marks.
(3) English version shall be considered as authentic.
-

1. (A) What do the following abbreviations stand for- 5

- (1) M. S. C. B. (2) R. R. B.
(3) N.H. B. (4) C. R. R.
(5) I. D. B. I.

(B) Fill in the blanks. 5

- (1) Unit Trust of India was established in the year .....
- (2) National Level Agriculture Development Bank in India is .....
- (3) The Reserve Bank of India was established in the year .....
- (4) Rectification Report is prepared by the .....
- (5) The amount of ..... cheque is credited in account.

(C) State with reasons whether the following statements are True or False. 10

- (1) Primary Credit Co-operative Societies are working at district level.
- (2) There are only two parties to the bill of exchange.
- (3) Passbook is given for the Fixed Deposit.
- (4) State Bank of India is the Bank in Private Sector.
- (5) The head office of the Reserve Bank of India is at Chennai.

2. Write short notes in about 50 words each. (any four) 20

- (1) Banker - Customer Relation
- (2) Types of Crossing
- (3) Objectives of Co-operative Credit Society
- (4) Know Your Customer Norms
- (5) Importance of Audit

3. Answer in 150 words each. (any three)

30

- (1) Explain the functions of State Co-operative Bank.
- (2) Explain the functions of Regional Rural Banks.
- (3) Explain the importance of Clearing House.
- (4) Explain the implications of Information Technology on Banking.
- (5) Explain the Methods of Raising Capital of District Central Co-operative Banks.

4. Answer in 500 words each. (any two)

30

- (1) Explain the Functions of Reserve Bank of India.
  - (2) Explain the Objectives and Functions of N. A. B. A. R. D.
  - (3) Explain Primary and Secondary Functions of Commercial Banks.
-

मराठी रूपांतर

पेपर - ६

को-ऑपरेटिव्ह बँकिंग अँड क्रेडिट सोसायटी

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 (२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
 (३) इंग्रजी प्रश्नपत्रिका अधिकृत समजण्यात येईल.

१. (अ) पुढील संक्षिप्त रूपे पूर्ण स्वरूपात लिहा. ५

- (१) एम. एस. सी. बी. (२) आर. आर. बी.
 (३) एन. एच. बी. (४) सी. आर. आर.
 (५) आय. डी. बी. आय.

(ब) रिकाम्या जागा भरा. ५

- (१) भारतीय युनिट ट्रस्टची स्थापना ..... या वर्षी झाली.
 (२) राष्ट्रीय पातळीवर शेती विकास कार्य करणारी बँक म्हणजे ..... होय.
 (३) भारतीय रिझर्व्ह बँकेची स्थापना ..... या वर्षी झाली.
 (४) दुरुस्ती अहवाल ..... मार्फत तयार केला जातो.
 (५) ..... धनादेशाची (Cheque) रक्कम खात्यावर जमा केली जाते.

(क) खालील विधाने चूक की बरोबर सकारण सांगा. १०

- (१) प्राथमिक सहकारी पतसंस्था जिल्हा पातळीवर काम करतात.
 (२) हुंडीचे दोन पक्ष असतात.
 (३) मुदत ठेवीसाठी पासबुक दिले जाते.
 (४) भारतीय स्टेट बँक ही खाजगी क्षेत्रातील बँक आहे.
 (५) भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे मुख्यालय चेन्नई येथे आहे.

२. प्रत्येकी ५० शब्दांत टिपा लिहा. (कोणतेही चार) २०

- (१) बँक व ग्राहक संबंध
 (२) रेखांकन (Crossing) प्रकार
 (३) सहकारी पतसंस्था - उद्दिष्टे
 (४) ग्राहक परिचय प्रमाणके
 (५) अंकेक्षणाचे महत्त्व

३. प्रत्येकी १५० शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) ३०

- (१) राज्य सहकारी बँकेची कामे स्पष्ट करा.
 (२) प्रादेशिक ग्रामीण बँकांची कामे स्पष्ट करा.
 (३) समाशोधनगृहाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
 (४) माहिती तंत्रज्ञानाचे बँकिंग क्षेत्रावरील परिणाम स्पष्ट करा.
 (५) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांचे भांडवल उभारणी मार्ग स्पष्ट करा.

४. प्रत्येकी ५०० शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

३०

- (१) भारतीय रिझर्व्ह बँकेची कामे सविस्तर लिहा.
  - (२) राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक (N. A. B. A. R. D.) उद्दिष्टे व कामे स्पष्ट करा.
  - (३) व्यापारी बँकांची प्राथमिक व दुय्यम स्वरूपाची कामे स्पष्ट करा.
-